

Vlaams
Parlement

ingediend op **1749** (2018-2019) – Nr. 2
25 mei 2019 (2018-2019)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Tine Soens en Peter Wouters

over het advies

van het Vlaams Vredesinstituut

inzake het beperken van de veiligheidsrisico's
verbonden aan de schietsport in Vlaanderen

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

Documenten in het dossier:

1749 (2018-2019) – Nr. 1: Advies van het Vlaams Vredesinstituut

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Context	4
1.2. Regulerend kader	4
1.3. Veiligheidsrisico's	6
1.4. Advies	8
2. Bespreking	9
2.1. Tine Soens	9
2.2. Peter Wouters	9
2.3. Joris Poschet	10
2.4. Antwoordenronde.....	10
Gebruikte afkortingen	13
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

Op donderdag 8 november 2018 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling met het Vlaams Vredesinstituut over zijn advies inzake het beperken van de veiligheidsrisico's verbonden aan de schietsport in Vlaanderen.

De presentatie van het Vlaams Vredesinstituut is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting

1.1. Context

Tine Destroyer, directeur Vlaams Vredesinstituut, leidt de gedachtewisseling in met de mededeling dat het VVI op vraag van de parlementsvoorzitter een onderzoek heeft verricht naar aanleiding van het tienjarige bestaan van het Vlaamse Sportschuttersdecreet van 2007. Het instituut heeft het onderzoek wat ruimer opgevat dan louter het decreet, en dus uitgebreid tot de schietsport in haar geheel, met naast het sportieve ook het recreatieve en occasionele schieten. De focus lag op de veiligheidsrisico's en de maatregelen om die te beperken.

Het instituut heeft eerst de primaire bronnen geanalyseerd:

- Sportschuttersdecreet;
- federale Wapenwet;
- Europese regels.

Zo heeft het de processen voor het verwerven en gebruiken van vuurwapens in kaart gebracht, net als de veiligheidsrisico's.

Het instituut bestudeerde vervolgens de – weinige – beschikbare literatuur over regelgeving in andere Europese landen. Daar dit VVI-onderzoek een van de eersten in zijn soort is, heeft het ook een Europees nut.

Vervolgens heeft het instituut relevante gegevens verzameld bij:

- de schietsportfederaties;
- de provincies;
- het centrale wapenregister;
- Sport Vlaanderen.

Op die manier heeft het instituut de veiligheidsrisico's willen analyseren maar vooral ook de praktijk van de schietsport in Vlaanderen in kaart willen brengen.

De bevindingen van die eerste stappen zijn afgetoetst in diepte-interviews.

1.2. Regulerend kader

Nils Duquet, senior onderzoeker Vlaams Vredesinstituut, wijst op de complexiteit van het regulerende kader. De Europese Vuurwapenrichtlijn van 1991, die in 2017 voor het laatst werd aangepast, vormt de basis voor de vuurwapenregulering in heel Europa. Het doel is het beperken van veiligheidsrisico's. Wie een gevaar vormt voor zichzelf of anderen, mag niet aan vuurwapens raken. Europa legt de lidstaten minimumvereisten op.

De Europese indeling in vuurwapens is als volgt:

- volautomatische wapens zijn verboden;
- andere wapens, waaronder semiautomatische, zijn vergunningsplichtig;
- nog andere wapens zijn vrij verkrijgbaar maar aangifteplichtig.

Na de aanslagen in Parijs is die indeling verstrengd. Momenteel brengt de federale overheid de Wapenwet van 2016, die er kwam na de schietpartij van Hans Van Themsche, daarmee in overeenstemming. De Wapenrichtlijn is immers de basis van de regulering van zowel wapenbezit als wapenhandel in België.

Vlaanderen is bevoegd voor sportschieten en heeft een en ander geregeld in het Vlaams Sportschuttersdecreet en het BVR van 2007. Zo wordt sportschieten enkel op een erkende schietstand toegelaten.

Volgens de reguliere vergunningsprocedure is er voor elk vuurwapen een aparte vergunning nodig, afgeleverd door de provincie waar de aanvrager woont. Om een vergunning te verkrijgen, moet de aanvrager voldoen aan enkele voorwaarden:

- niet veroordeeld zijn voor bepaalde criminele feiten;
- een medisch attest afleveren;
- met een praktische en theoretische proef aantonen dat hij op een veilige manier met een wapen kan omgaan;
- een advies van de lokale politie voorleggen.

In dat advies kan de lokale politie relevante zaken melden, bijvoorbeeld alcohol- en agressieproblemen gecombineerd met een echtscheiding.

Een andere voorwaarde is dat de aanvrager een wettige reden moet hebben. Die staan opgesomd in de Wapenwet: jacht, verzameling, sportief en recreatief schieten. In Vlaanderen staan tussen 107.000 en 146.000 wapens om die laatste reden geregistreerd, waarmee recreatief schieten de belangrijkste reden voor wapenbezit is.

De gewone vergunning is onbeperkt in de tijd geldig, maar de provincie controleert om de vijf jaar of de houder nog aan de voorwaarden voldoet.

Door artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor sport en vrijetijdsbesteding. Daarom heeft Vlaanderen in 2007 een Sportschuttersdecreet goedgekeurd. De essentie is dat een sportschutterslicentie nodig is om sportief te schieten. Die licentie wordt uitgereikt door een van de drie gemachtigde schietsportfederaties.

Tussen de 17.000 en 18.000 mensen hebben een sportschutterslicentie. Het decreet beschrijft sportschieten als het beoefenen van de disciplines die de drie gemachtigde federaties aanbieden. Een aanvrager mag bijgevolg alleen wapens bezitten die voor die disciplines zijn aangepast. Een MB van 2000 bevat de lijst met sportwapens die rechtstreeks kunnen worden gekocht met een sportschutterslicentie. Dat betekent dat de koper de procedure bij de provincie niet hoeft te volgen, maar het wapen gewoon in een wapenhandelszaak kan kopen. Voor alle andere wapens is een gewone vergunning nodig.

Het recreatieve schieten is een twistappel. Het valt onder de bevoegdheid van de gemeenschappen, maar die hebben nooit een initiatief genomen om het te reguleren. Het Grondwettelijk Hof stelde in 2005 dat de gemeenschappen vrij kunnen invullen hoe ze sport definiëren en of ze daarvoor regels bepalen of niet. In 2013 antwoordde federaal minister van Justitie Annemie Turtelboom in de Senaat dat ze op een initiatief van de gemeenschappen wachtte (*Hand. Senaat 2012-13, nr. 5-212COM*). Door het uitblijven daarvan valt het recreatieve schieten nog steeds onder de federale Wapenwet.

Wie occasioneel schiet, kan geen wapens verwerven. Deze notie staat enkel in de federale Wapenwet om initiaties in de schietsport mogelijk te maken zonder

ingewikkelde procedure. Burgers mogen op vertoon van hun identiteitskaart één keer per jaar onder begeleiding in een schietstand schieten.

Het sportschieten kent een getrapt systeem van toezicht. Onderaan de piramide bevinden zich de sportschutters zelf, die zich doorgaans goed bewust zijn van de risico's en op een verantwoorde manier met wapens omgaan. De schietstanden leggen regels op, onder meer over de wapens maar ook over het gedrag, bijvoorbeeld geen alcohol drinken voor het schieten. Ook de ongeveer 220 Vlaamse schietclubs hebben duidelijke regels voor hun leden. Die schietclubs krijgen op hun beurt toezicht van de drie gemachtigde schietsportfederaties, die samen ongeveer 30.000 leden verenigen. De federaties kregen daartoe de machtiging op basis van het Sportschuttersdecreet.

De drie federaties verschillen nogal van elkaar. Ten eerste is er de Vlaamse Schietsportkoepel, de unisportfederatie. Ten tweede is er multisportfederatie FROS. Deze kende de jongste jaren een sterke toename van het aantal sportschutters onder haar leden. Ten derde is er de kleine volkssportenfederatie VlaS, met in haar aanbod onder meer flessenschieten en karabijnschieten.

Aan de top van de piramide houdt Sport Vlaanderen toezicht op de federaties.

Als sportschutters een vergunning aanvragen, is er toezicht door de provinciale wapendiensten. Recreatieve schutters zijn soms lid van schietclubs die deel uitmaken van de federaties. Aan de controle van sportschutters zijn zij echter niet onderhevig. Ze vallen onder de vergunningscontrole van de provincies.

1.3. Veiligheidsrisico's

Het Vredesinstituut heeft de mogelijke veiligheidsrisico's ingedeeld in drie groepen:

- het verwerven van vuurwapens;
- het gebruik op de schietstand;
- de beschikbaarheid buiten de schietstand, waaronder thuis.

Bij het verwerven van vuurwapens is het eerste veiligheidsrisico de controle van risicoprofielen, om te vermijden dat mensen met het verkeerde profiel wapens verwerven. Recreatieve schutters moeten meerderjarig zijn en een wettige reden hebben om een wapen te kopen. Ze moeten slagen in theoretische en praktische proeven en hebben een medisch attest nodig. Ze mogen niet veroordeeld zijn voor bepaalde misdrijven. Ze hebben een advies van de lokale politie nodig. Geen van hun meerderjarige gezinsleden mag verzet hebben aangetekend.

Sportschutters die enkel op basis van hun sportschutterslicentie een wapen kopen, moeten zoals gezegd aan minder voorwaarden voldoen. Zij hebben geen advies van de lokale politie nodig. Evenmin is verzet van een huisgenoot mogelijk.

Ook de achterafcontrole vertoont verschillen. Sportschutters hebben een licentie voor vijf jaar. Elk jaar controleert de sportschuttersfederatie echter of de houder daarvan in dat jaar minstens twaalf schietbeurten had en of hij nog niet veroordeeld is voor misdrijven. Het Vredesinstituut vindt toevoeging van minstens een medisch attest een wenselijke extra voorwaarde, zeker omdat het gemiddeld een ouder publiek betreft.

De vergunningen voor het recreatieve schieten zijn van onbepaalde duur. In principe controleren de provincies vijfjaarlijks of de schutter tien schietbeurten per jaar haalt. Die zijn echter niet zo streng als de federaties, en kijken al eens door de vingers als iemand in het eerste jaar niet aan zijn twaalf schietbeurten

komt. Bovendien hebben de provincies personeelstekort, waardoor die controles vertraging oplopen of zelfs helemaal stilvallen.

Sportschutters die via de reguliere vergunningsprocedure wapens verwerven, zijn dus het best gecontroleerd, met vooraf de grondigste controle en later de jaarlijkse controle via de sportschutterslicentie en de vijfjaarlijkse controle van de vergunning. Zuiver recreatieve schutters met een reguliere vergunning zijn, zolang ze geen nieuwe wapens kopen, voor lange tijd gerust. Dat geldt zeker voor de niet-clubleden onder hen.

Het type wapen is een ander risico. In 2012 hebben de Vlaamse provincies geweigerd semiautomatische wapens te vergunnen voor recreatief schieten, aangezien ze die niet geschikt vonden voor recreatief gebruik. De Raad van State heeft echter meermaals beslist dat die wapens wel degelijk geschikt zijn voor bepaalde disciplines, zoals ordonnantieschieten. In 2012 hebben de deelstaten en de federale overheid overlegd, maar daaruit is niets voortgevloeid.

In 2017 heeft de Europese Unie beslist de indeling van wapens te verstrengen. Volautomatische wapens die geconverteerd zijn naar semiautomatische wapens, en semiautomatische lange en korte wapens, zijn vanaf een bepaald aantal patronen verboden. Hoewel die beslissing controversieel was, heeft het Europees Parlement ze toch goedgekeurd. Voor bepaalde sportschutters geldt echter een uitzondering op dat verbod, maar voor recreatieve schutters is niet in een dergelijke uitzondering voorzien. De federale overheid implementeert momenteel die aanpassing.

Een sportlicentie kan bijvoorbeeld ingetrokken worden als de houder het vereiste aantal schietbeurten niet haalt of om redenen van openbare orde. De federaties melden dat 40 tot 50 procent van die ingetrokken licenties niet naar hen worden teruggezonden. Met andere woorden kunnen de houders van die licenties daarmee nog altijd wapens kopen in een wapenhandel.

De informatiedeling tussen federaties en overheid verloopt goed, hoewel bepaalde informatie soms laattijdig komt, bijvoorbeeld wanneer het advies van het parket wordt ingeroepen. Omdat de relatie tussen de twee grote federaties verzuurd is, verloopt hun onderlinge informatie-uitwisseling moeizaam. Sport Vlaanderen houdt op twee belangrijke manieren toezicht op de federaties: via hun jaarlijkse rapportage en met continue communicatie, gekoppeld aan plaatsbezoeken bij de clubs.

Een ander risico is het gebruik van vuurwapens op de schietstanden. Over het algemeen verloopt dat veilig en zijn er weinig incidenten. De meeste schietstanden en schietclubs zijn ook in regel. Doordat de federaties niet overeenkomen en er geen gezamenlijke zelfreguleringsnota is, bestaat wel het risico dat clubs overstappen naar de minst strenge federatie.

Het beschikken over vuurwapens buiten de schietstand behelst eveneens risico's. Een wettige reden van wapenbezit is persoonlijke verdediging, maar die regel wordt zeer restrictief ingevuld. In Vlaanderen zijn slechts veertien vuurwapens om die reden geregistreerd. Navraag bij de federaties en provinciale wapendiensten leert dat er heel wat interesse is, vooral na de aanslagen in Parijs in 2015. In de maanden nadien is het aantal voorlopige sportschutterslicenties ongeveer verdubbeld. Dat doet vermoeden dat die mensen wapens niet uit liefde voor de sport maar vanuit een onveiligheidsgevoel willen aanschaffen. Net dat vormt een veiligheidsrisico.

1.4. Advies

Tine Destrooper presenteert het VVI-advies, met aanbevelingen voor de provincies en de Vlaamse en federale overheden. Het advies betreft voorts enkele aspecten van gemengde bevoegdheid.

Ten eerste vragen heel wat actoren duidelijkheid over welke overheid bevoegd is voor het recreatieve schieten. Vlaanderen heeft daarover immers nog geen regels. Duidelijkheid is ook nodig om beide stelsels te harmoniseren, waardoor de sterktes van elk stelsel voor alle wapenbezit gelden en de achterpoortjes gesloten worden.

Voorts is er weinig bekend over de frequentie en de aard van geweldsdelicten met vuurwapens. Het ontbreken van systematische informatie bemoeilijkt een goede beleidsontwikkeling. Het is zeker nodig om die informatie in kaart te brengen en te analyseren.

Voor de uitgebreide aanbevelingen aan de federale en provinciale overheden verwijst *Tine Destrooper* vooral naar het advies zelf. De aanbevelingen aan de federale overheid gaan over het occasionele schieten en behelzen een strenger toezicht op het aantal schietbeurten per jaar. De provincies worden op capaciteitsopbouw voor controles gewezen.

Vandaag concentreert de directeur zich op de aanbevelingen aan de Vlaamse overheid. Over het type wapens of het aantal wapens vraagt het Vredesinstituut geen fundamentele aanpassingen aan het Sportschuttersdecreet en het bijhorende besluit.

Wel vraagt het VVI om aan de uitsluitingsgronden in de sportschutterslicentieprocedure het proactieve advies van de lokale politie – het zogenaamde moraliteitsonderzoek – en het verzet van een huisgenoot toe te voegen, zoals nu al bestaat voor recreatieve schutters. Bij de jaarlijkse geldigheidsverklaring van de vergunning zou niet alleen het uittreksel uit het strafregister maar ook een medisch attest vereist moeten zijn. Het gaat immers om een ouder bevolkingssegment waarvan de gezondheidstoestand, fysiek en psychisch, snel kan verslechteren.

Het niet-terugsturen van geschorste of ingetrokken sportschutterslicenties zou strafbaar moeten worden. Vaak betreft het net licenties die omwille van de openbare orde zijn ingetrokken.

Een laatste aanbeveling over het Sportschuttersdecreet is een uitbreiding van de verplichte jaarlijkse rapportage van de gemachtigde schietsportfederaties aan Sport Vlaanderen. De federaties rapporteren nu al trouw, maar de informatie die hen gevraagd wordt, is onvoldoende of niet relevant om een beleid en controle op te stellen.

Cruciaal is dat Sport Vlaanderen de capaciteit op dit vlak verhoogt. Het Vredesinstituut vraagt meer contactmomenten tussen Sport Vlaanderen en de gemachtigde federaties. Samen met de uitgebreidere rapportages moeten die de basis vormen voor gerichtere plaatsbezoeken.

Voorts kan Sport Vlaanderen de schietsportfederaties stimuleren en helpen om een gezamenlijke zelfreguleringsnota op te stellen. Dat kan verhinderen dat schietclubs naar de minst strenge federatie overstappen.

Het Vredesinstituut vraagt dat de federaties zich engageren hun clubs vaker te bezoeken. Dan kunnen ze de kwaliteit van de proeven controleren. Ze kunnen

bewerkstelligen dat schutters een gradueel traject doorlopen, dat steeds bij een klein kaliber start en slechts geleidelijk naar zwaardere wapens opbouwt. Ze horen te wijzen op het belang van de terugzending van ingetrokken licenties.

Federaties, maar ook andere betrokkenen, moeten ten slotte werk maken van digitalisering, onder meer om gegevens toegankelijker te maken, ook voor de clubs.

Het Vredesinstituut vraagt dus aanpassingen aan de regelgeving, een effectieve handhaving en een betere informatie-uitwisseling, besluit Tine Destrooper.

2. Bespreking

2.1. Tine Soens

Tine Soens vindt het logisch dat ook voor occasioneel schieten een uittreksel uit het strafregister verplicht wordt. Hoe is dat praktisch te organiseren?

Uit controles van de federale wapendiensten blijkt dat heel wat buitenlanders op schietstanden oefenen. Hoe die controleren?

Dat heel wat dagkaarten niet of te laat worden doorgestuurd, bewijst dat het systeem niet goed werkt. Het is niet mogelijk snel na te gaan of de occasionele schutter dat jaar al een schietbeurt had. Zou digitalisering daarvoor een oplossing zijn? Hoe ziet het Vredesinstituut de digitalisering bij de schietclubs zelf?

In zijn advies is het VVI kort ingegaan op wapenhandel. Het Sportschutters-decreet vertoont een hiaat, waardoor mensen met een sportschutterslicentie vrij gemakkelijk wapens kunnen doorverkopen aan andere mensen met die licentie. Heeft het Vredesinstituut zicht op de omvang van die handel?

Hoe groot zijn de capaciteitsproblemen bij de provincies en Sport Vlaanderen? Wat is nodig opdat ze de controles correct kunnen uitvoeren?

2.2. Peter Wouters

Peter Wouters vraagt hoe het Vredesinstituut meer informatie en cijfers over gewelddelicten met gelicentieerde sportvuurwapens kan krijgen. Dergelijke informatie zou ook wenselijk zijn over gewelddelicten met wapens uit andere sectoren, zoals de jacht. Die cijfers zijn nodig om te weten te komen of er wel problemen zijn. Volgens het VVI zijn er in België jaarlijks 850 diefstallen van vuurwapens. Het is echter niet bekend hoeveel daarvan in Vlaanderen gebeuren en hoeveel er wapens van sportschutters betreffen. Is het mogelijk om aan die informatie te raken?

Het commissielid pleit om het advies op verschillende bevoegdheidsniveaus aan te kaarten. Voor hem zijn de veiligheidsrisico's van sportschutters en jagers niet helemaal identiek maar toch gelijkaardig.

Kortom, het onderzoek brengt heel wat goede aanbevelingen voort, maar de zaak moet met het oog op een grondige regeling mogelijk in een nog ruimer perspectief worden geplaatst.

Tot slot polst Peter Wouters of een recreatief schutter die geen eigen wapen bezit, een vergunning nodig heeft.

Valt recreatief schieten dan eigenlijk wel onder sport?

2.3. Joris Poschet

Joris Poschet vraagt hoe de meerderjarige huisgenoot op de hoogte kan zijn van zijn vetorecht.

Bestaan er Brusselse clubs die door Vlaanderen erkend zijn? Hoe verloopt de samenwerking met de Franse Gemeenschap? Hoe is de regelgeving aan Franstalige kant?

Botst een digitale inventarisering van de occasionele schutter niet op de privacywetgeving?

2.4. Antwoordenronde

Nils Duquet legt uit dat occasioneel schieten bedoeld is voor de promotie van de schietsport. Een schietclub kan bijvoorbeeld op haar opendeurdag in die mogelijkheid voorzien. Zo staat het ook in de circulaire. In de praktijk staan sommige schietstanden dit ook toe voor evenementen van het genre vrijgezellenfeestjes. Daarmee handelen ze wel conform de letter van de wet maar niet naar de geest ervan. Deelnemers aan dergelijke evenementen krijgen bovendien de mogelijkheid om onmiddellijk met zware wapens te schieten, in tegenstelling tot het graduele traject van leden, met eerst luchtdrukpistolen, dan klein kaliber enzovoort. De federaties zijn uiteraard niet erg tevreden met dat soort praktijken.

Nog erger is dat de politie vermoedt dat mensen met criminele motieven schietstanden in Vlaanderen gebruiken om te oefenen. Met luchtdrukpistolen kan dat zonder vergunning, maar met zwaardere wapens niet. De opvolging van de dagkaarten wordt dan relevant. De schietstanden moeten die kaarten binnen de zeven dagen terugsturen naar de provincie van de occasionele schutter, maar dat gebeurt niet altijd. Bovendien hebben de provincies te weinig capaciteit om dit op te volgen. Dagkaarten staan onderaan hun prioriteitenlijst en worden te laat of helemaal niet gecontroleerd. Op die manier kan iemand met kwade bedoelingen wel enkele keren oefenen. Net daarom adviseert het Vredesinstituut dat de schutter een uittreksel uit het strafregister moet voorleggen. Mensen die bepaalde criminele feiten hebben gepleegd, mogen volgens de Wapenwet en het Sportschuttersdecreet niet schieten, dus waarom ze toelaten als occasionele schutter?

De Wapendienst van de FOD Justitie controleert occasionele schutters die geen verblijfplaats hebben in België. De dienst merkt vreemde zaken op, zoals Nederlanders die nabij de Franse grens gaan schieten en Fransen die dat nabij de Nederlandse grens doen. Ze vermoeden slechte bedoelingen.

Digitalisering is dus echt belangrijk, ook voor clubs en federaties. De Vlaamse Schietsportkoepel heeft al een digitale uitwisseling met de provinciale diensten. FROS Multisport werkt eraan. Het kan gaan over de geschorste of ingetrokken vergunningen, of over de resultaten van praktische proeven. Digitalisering kan ook de informatie-uitwisseling tussen de federaties onderling vlotter laten verlopen. Eigenlijk moet het zover komen dat de wapenhandelaar een vergunning kan scannen en dan een rood of groen lichtje te zien krijgt.

De capaciteitsproblemen bij de provincies zijn groot. Ze zijn onderbemand en krijgen er nog taken bij, onder meer voor het federale wapenamnestieprogramma, een extra vergunningsplicht voor laders. Sinds 2006 hebben de provincies een inhaalbeweging gemaakt op het vlak van controles, maar door de extra taken is die aan het stilvallen.

Cijfers over geweldincidenten met wapens moeten er uiteraard niet alleen zijn van sportwapens. Het komt erop aan een beter zicht te krijgen op wapengeweld in de samenleving, dus ook op welke wapens daarvoor worden gebruikt, en onder welk statuut. Een deel van die cijfers is terug te vinden bij de provincies. Die trekken immers de vergunningen in, ook om redenen van openbare orde. De provincies klagen echter dat ze niet genoeg personeel hebben voor deze vooralsnog manuele inventarisatie. Het Vredesinstituut vraagt om te investeren in een systematische inventarisatie.

Een recreatieve schutter zonder eigen wapen kan luchtdrukwapens gebruiken, maar eigenlijk is recreatief schieten bedoeld voor wie een wapen koopt. Voor schieten in een sportclub zonder wapenbezit volstaat een sportschutterslicentie. Er bestaat ook een voorlopige sportschutterslicentie. Daarmee kan de houder geen wapen kopen, maar traint hij zes maanden tot een jaar onder begeleiding, en wordt hij voorbereid op de examens voor een definitieve licentie. Een beoefenaar van de schietsport hoeft dus geen wapen in huis te hebben. Heel wat clubs hebben trouwens clubwapens. Competitiesportschutters willen natuurlijk wel een eigen wapen bezitten.

Er zijn maar een paar Brusselse schietclubs. Omdat het een gemeenschapsbevoegdheid is, heeft het Vredesinstituut daar geen specifieke aandacht aan besteed. Clubs kunnen kiezen om zich aan te sluiten bij de Vlaamse of Franstalige federaties. Het grote verschil met Wallonië is dat daar maar één federatie is. Daardoor liggen de prijzen er hoger dan in Vlaanderen.

Net als in Vlaanderen kan een sportschutterslicentie van de Franse Gemeenschap gelden voor revolvers, pistolen of lange wapens, maar niet noodzakelijk voor allemaal tegelijk. In tegenstelling tot in Vlaanderen geldt in Franstalig België wel de regel dat wie een licentie heeft voor verschillende categorieën, het minimum aantal jaarlijkse schietbeurten ook per categorie moet halen. In Vlaanderen kan iemand met een sportlicentie voor pistolen en revolvers ook gaan schieten met lange wapens.

Een wapenhandelaar heeft een federale erkenning nodig. Wie in bezit is van een sportschutterslicentie model 9, mag echter wel verkopen aan andere sportschutters. De provincies zien soms wel verdachte transacties, bijvoorbeeld meerdere overdrachten op enkele dagen tijd. Ze vragen waakzaamheid. Het is aan de lokale politie om dat te controleren.

Jammer genoeg had de lokale politie geen mankracht om deel te nemen aan deze studie. De federale politie heeft wel weet van problemen, maar beschikt niet over de middelen om een handhavingsbeleid te voeren en het probleem in kaart te brengen. Het is zoals gezegd een groot probleem om aan cijfers te raken over incidenten, illegale wapentrafië enzovoort. Het Vredesinstituut kan niet meer doen dan telkens op het belang daarvan wijzen.

Als er geen probleem is met bepaalde types wapens, is extra regulering uiteraard overbodig.

Er zijn 850 vaststellingen van vuurwapendiefstal, maar niemand weet of het dan één of honderd gestolen wapens betreft. Zelfs de politie beschikt niet over meer gedetailleerde gegevens.

Diefstallen bij schietclubs komen weinig voor, omdat die zich conformeren aan de strenge veiligheidsnormen. Nils Duquet ziet wel een gevaar in de vermelding van de bestuursleden op de websites van sommige schietclubs, waardoor die mensen kwetsbaarder worden voor diefstal. Het Vredesinstituut vraagt de clubs en de federaties om die gegevens niet openbaar te maken.

Tine Destrooper erkent de behoefte aan beleidsdomeinoverschrijdende cijfers. Ze vraagt om niet alleen geweldincidenten en diefstallen, maar ook huishoudelijk geweld met vuurwapens in kaart te brengen. Er moet ook worden onderzocht hoe de wapendiefstallen een illegaal vuurwapencircuit doen ontstaan en hoe terroristen daar toegang toe krijgen.

De adviezen zijn gebaseerd op informatie uit interviews, maar dat blijft een kwalitatief en dus anekdotisch onderzoek, dat nog moet worden aangevuld met cijfers.

Naast regelgeving, handhaving en informatiedeling is bewustwording een belangrijk aspect. Zo moeten volwassen huisgenoten op de hoogte raken van hun vetorecht. Bepaalde machts- of afhankelijkheidsrelaties beletten echter dat huisgenoten een bezwaar of een klacht indienen. Voorts beseffen nogal wat clubs niet dat ze dagkaarten binnen de zeven dagen moeten opsturen. Het is nodig hen bewust te maken van alle regels.

Bart CARON,
voorzitter

Tine SOENS
Peter WOUTERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BVR	besluit van de Vlaamse Regering
FOD	Federale Overheidsdienst
FROS	Federatie voor Recreatie en Omnisport
MB	ministerieel besluit
VVI	Vlaams Vredesinstituut
VlaS	Vlaamse Traditionele Sporten vzw